

PORADŇA PRE OBČIANSKE A ĽUDSKÉ PRÁVA

CENTER FOR CIVIL AND HUMAN RIGHTS
KRIVÁ 23, 040 01 KOŠICE, SLOVENSKO

» telefón/fax: 055 – 68 06 180, 181 » mobil: 0908 69 55 31
» www.poradna-prava.sk » poradna@euroweb.sk, poradna@poradna-prava.sk
» IČO: 37 86 72 70 » bankove spojenie: 5519629/5200

Prieskum zameraný na vyhodnotenie etnickej príslušnosti žien - rodičiek, ktoré po pôrode opustili nemocnicu bez predchádzajúceho súhlasu ošetrojúceho lekára v období od 1. novembra 2005 v oblasti východného Slovenska.

Údaje o organizácia, ktorá prieskum vykonala:

Poradňa pre občianske a ľudské práva so sídlom v Košiciach (v ďalšom texte len "Poradňa") je mimovládna organizácia, ktorej činnosť sa zameriava na ochranu ľudských práv na Slovensku s dôrazom na ochranu práv rómskeho etnika. Prostredníctvom vzdelávacích aktivít, výkumu a využívaním prostriedkov právnej ochrany sa snaží bojovať proti diskriminačným praktikám v spoločnosti, ktoré sú založené na rasovom a etnickom pôvode s ohľadom na miestne i medzinárodné garantované ľudské práva a slobody.

Cieľ prieskumu:

Prieskum, ktorý Poradňa uskutočnila v období mesiacov júl a august 2007, bol podnietený prijatím špecifického právneho ustanovenia § 3 ods. 4 zákona číslo 471/2005 Z. z., ktorý bol ktorým sa mení zákon číslo 235/1998 Z.z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.¹ Cieľom tohto prieskumu, bolo štatistickým spôsobom potvrdiť alebo vyvrátiť hypotézu, že spomínaná právna úprava svojim dopadom zasahuje takmer výhradne občanov rómskeho etnika.

Metodika prieskumu:

V zmysle ust. § 3 ods. 1 zákona číslo 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám, kontaktovala *Poradňa* v júli roku 2007 desať vybraných nemocníc v oblasti východného Slovenska, ktoré majú z hľadiska geografickej polohy medzi svojimi pacientmi občanov rómskeho etnika.

Príslušné nemocnice sme oslovili so žiadosťou o poskytnutie informácií, na nasledujúco formulovanú otázku:

¹Podľa ust. & 3 ods. 4 zákona číslo 471/2005 Z.: „Nárok na príspevok nevzniká oprávnenej osobe uvedenej v § 2 písm. a), ak po pôrode bez súhlasu ošetrojúceho lekára opustila dieťa v zdravotníckom zariadení.“

Koľko pacientiek - rodičiek po pôrode opustilo gynekologicko-pôrodnické oddelenie bez súhlasu ošetrojúceho lekára v období od 1. novembra 2005 a v koľkých prípadoch išlo o pacientky rómskeho etnického pôvodu?

Na našu žiadosť o poskytnutie informácií zareagovalo deväť z nich. Jedna z nemocníc na našu žiadosť neodpovedala. Vzhľadom na skutočnosť, že niektoré z oslovených nemocníc štatistickým spôsobom nezaznamenávajú údaje, ktoré sme požadovali, získali sme v niektorých prípadoch len slovné, informatívne hodnotenie. Obdržané údaje popisuje nasledujúca tabuľka:

Názov nemocnice a mesto	Celkový počet rodičiek, ktoré opustili gynekologicko – pôrodnické oddelenie nemocnice bez predchádzajúceho súhlasu ošetrojúceho lekára.			Počet rodičiek rómskeho etnického pôvodu, ktoré opustili gynekologicko – pôrodnické oddelenie nemocnice bez predchádzajúceho súhlasu ošetrojúceho lekára.		
	2005	2006	2007	2005	2006	2007
Fakultná NsP J. A. Reimana Prešov	49	143	76	49	143	76
Nsp Sv. Jakuba, n.o. Bardejov	22	100	31	22	100	31
NsP Spišská Nová Ves, a.s.	Nemocnica takúto evidenciu nevedie, ale vo všeobecnosti ide o pacientky rómskeho etnického pôvodu.					
VNsP Levoča a.s.	Za celé požadované obdobie spolu 27 rodičiek, na základe typických rómskych mien odhadujú počet rodičiek rómskeho etnika na 24					
Nemocnica MUDr. Vojtecha Alexandra n.o. Kežmarok	Za celé požadované obdobie 76 rodičiek, vo všetkých prípadoch ide o rodičky rómskeho etnického pôvodu					
Vranovská nemocnica, n.o. Vranov nad Topľou	16	Od januára 2006 ku dňu 23.7.2007 spolu 126 rodičiek. Evidenciu o počte rodičiek rómskeho etnika nemocnica nevedie.				
Nemocnica Krompachy, spol. s.r.o.	19	32	15	Evidencia nie je k dispozícii, ale na základe skúseností personálu ide o pacientky rómskeho etnika		
Nemocnica arm. generála L. Svobodu Svidník	1	14	8	1	14	8

NsP Štefana Kukuru v Michalovciach, n.o.	217	150	85	217	150	85
---	-----	-----	----	-----	-----	----

Záver:

Na základe informácii, ktoré sme z jednotlivých nemocníc v oblasti východného Slovenska získali, je možné konštatovať, že pôrodnícko- gynekologické oddelenia nemocníc opúšťajú bez predchádzajúceho súhlasu ošetrojúceho lekára v drvivej väčšine ženy - rodičky rómskeho etnického pôvodu. Je preto možné vysloviť záver, že ustanovenie § 3 ods. 4 zákona číslo 471/2005 Z. z., ktorý bol ktorým sa mení zákon číslo 235/1998 Z.z. o príspevku pri narodení dieťaťa, o príspevku rodičom, ktorým sa súčasne narodili tri deti alebo viac detí alebo ktorým sa v priebehu dvoch rokov opakovane narodili dvojčatá a ktorým sa menia ďalšie zákony v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, v dôsledkoch zasahuje takmer výhradne občanov rómskeho etnika.

V Košiciach, dňa 15. augusta 2007